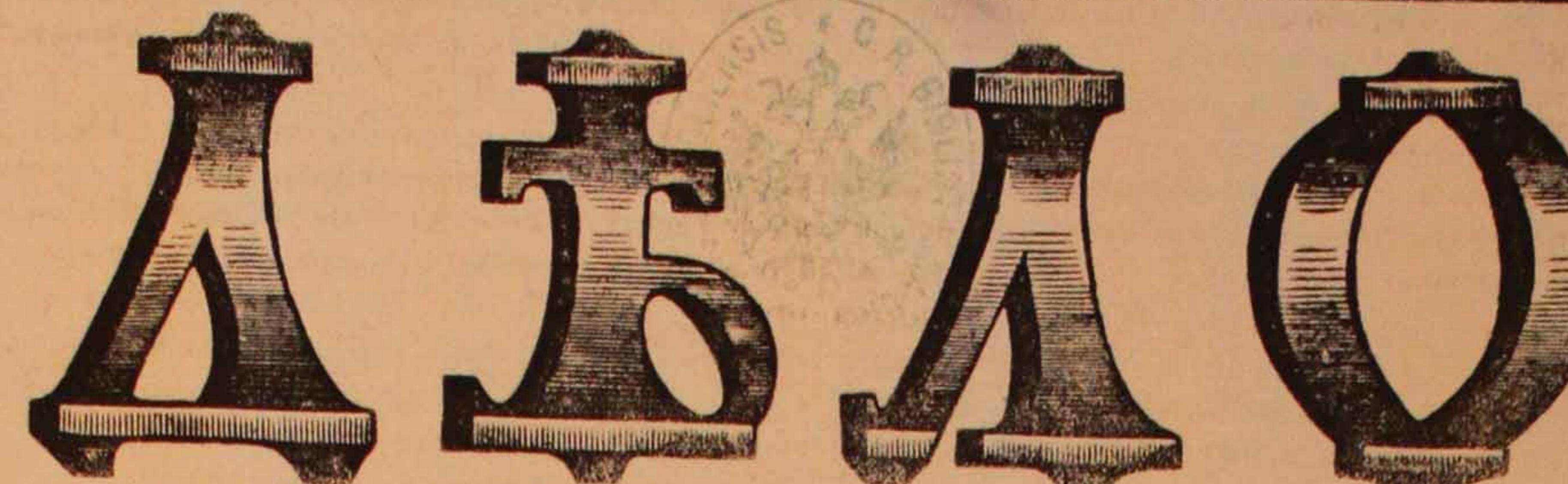

Выйти въ Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы
край рускихъ сантъ) о 4-й год попол. Датер. додатокъ
Бібліотека гільдіямъ. поїздомъ" вийти по 2 почат. ар-
кушъ кожного 15-го и поєздомъ для кожного місяця.
Редакція, адміністрація і експедиція підъ Ч. 44 улиця
Галицька.
Всі листи, посилки і рекламації належить перевозити
підъ адресою: редакція і адміністрація „Дѣлъ“ Ч. 44 ул.
Галицька.
Рукописи не вітаються тільки на попереднє вісторе-
жання.
Поодиноке чиоло стоить 12 кр. а. в.
Оголошенія приймаються по цінѣ 6 кр. а. в. бть одніє
строки печаткою.
Ремізациія неопечатаній вільний бть порта.
Предплату належить перевозити франко (найлучше
поштовимъ переказомъ) до: Адміністрація часопису „Дѣлъ“
в Галицьку, Ч. 44.

ВІ. Читателівъ въ Россії просимо на-
ти за увазъ, що въ вимовѣ *л=jі, ő, ā=i, ı* (въ
передній і на кінці слівъ) = *ы*, *и* (на початку
слівъ і по самогласнихъ) = *і, ő* (на початку
слівъ) = *ві*.

Открытие галицкого сойму.

Безперечно дуже дивного чувства мусівъ
доизнавати кожий посолъ польської більшості,
коли знайшовся перший разъ дня 3 (15) с. м.
въ соймової сали середъ цѣлої репрезентації
краю. Въ численній громадѣ послѣдь ледво
гденегде добачини руского посла, мовь заблу-
кавшого чуженицио... Рѣвно дивного чувства
мусівъ дознати і п. маршалокъ дръ Зыблике-
кевич і п. намѣстникъ Залескій. Въ краю
два народы рѣвно численній, рѣвни двигаючи
тигарѣ для краю и державы, — а якъ нервно,
якъ страшенно нервно розложенія ихъ репре-
зентація въ столиці галицкої Руси!... И п. мар-
шалокъ і п. намѣстникъ і певно кожий
посолъ польської більшості почули въ своїмъ
внутрі якусь маркотність на видъ такого скла-
ду нового сойму, тымъ больше, що добре
звѣстій имъ причини, задля якихъ тримілю-
новий рускій народъ въ Галичинѣ не бувъ въ
силѣ здобутися на численній горстку своїхъ
репрезентантовъ. Безперечно не въ одній
годовѣ посолській промигнули въ той хвили-
искраві образки рбжнородныхъ надъжуть и
незаконності выборчихъ, о которыхъ може и
неразъ загомонити бесѣда зъ сторони коль-
кохъ рускихъ пословъ при случаю вери-
фикації выборовъ...

П. маршалокъ і п. намѣстникъ отгадали
загальніе чувство, панувавше въ сали въ той
торжественій хвили... Сказано: слова неразъ
служать на те, щоби покривати думки и чув-
ства. — — И зъ усть п. маршалка поплыли
гладко ось які вступній слова: „Выборы се-
горбчій свѣдчать, що неохота люду сильского
до вищихъ верствъ суспільності вytворювана
и штучно піддержувана близько черезъ цѣле
столѣття, до недавна ще мовь мара таготѣвши
на нашому краю, щезла до реїти. Неохота
замінилася въ довѣріе, а сильскій народъ гор-
неся до суспільної ієрархії (шляхти), якъ до
природної своєї провідницї“... Тими сло-
вами прогнавъ п. маршалокъ непріятну мар-
ковість зъ неодного шляхотского серца; не-

одинъ посолъ-шляхтич ажъ теперъ „доку-
ментно“ дознавався, якимъ то чудомъ бнъ знай-
шовся въ соймової сали, — и лекше зроби-
лося ему на серци. О, той п. маршалокъ, що
то за знатокъ шляхотскихъ сердечъ, якъ умѣ-
біть по нихъ, мовь по струнахъ грati! Про-
тести противъ выборовъ, друге народне Вѣче
руске и всяки прочі явища повыборовій роз-
плинулися мовь мрака по чародѣйнихъ сло-
вахъ п. маршалка, а остало лишь — довѣріе
сильского народа до суспільної ієрархії!...
Сильскій народъ добровольно покинувъ зъ од-
ної сторони тихъ, що борються за его націо-
нальний, релігійний и економічний права, а зъ
другої сторони тихъ, що привели на свѣтъ
Іосифинський патентъ, що знесли папицію 3
мая, що надали конституцію на засадѣ за-
ступництва интересовъ, ба що больше, силь-
скій народъ павѣть зрѣкся при выборахъ за-
ступництва своїхъ интересовъ, а повѣривъ
свої мандати людямъ зъ ієрархії суспіль-
ної, котори интересы въ соймѣ входять влас-
ніе въ суперечності съ его интересами...
Браво, п. маршалку!

Але слова п. маршалка були висказани
не на те толькъ, щобъ ободрити шляхотській
серця, — они мали і дальшій цѣлі. Слови п. мар-
шалка висловленій такожъ на тое, щоби
праса передала ихъ прасъ і замаскувала пе-
редъ державою і Европою нашу галицьку ми-
зерію, іменно на той бурянистомъ полі, где
п. маршалокъ видить рожѣ і лілії, на полі
т. з. „uspołecznieniem kraju“, с. є. гармонії
суспільностей національнихъ і верствъ еко-
номічнихъ. Такожъ і намѣстникъ п. Залескій,
такъ одушевившися видомъ нового сойму, що
съ натискомъ сконстатувавъ мінимій поступъ
въ „dodatniem uspołecznieniu kraju“, заявивъ,
що „правительство буде постійно і дуже
дбати, щоби той поступъ не переставъ“ і
откликався до помочи соймової більшості.

Коли підъ „uspołecznieniem kraju“ треба
розуміти въ дипломатичній бесѣдѣ під-
вертанье руского народа підъ всесторонніу,
політичну і економічну опੱку польської шля-
хти і бюрократії і полонізованіе Русинівъ,
— то мы мусимо заявити, що той, кто се
голосить чи зъ познанія, чи съ свѣдомостею,
— розминається съ правою. Не зъ зверхного
полиску треба судити, а зъ самого даного
матеріалу. Сего дні природнимъ наслідствомъ
фактівъ і обставинъ всякихъ противенства въ

краю больше заостреній, якъ коли пебудь.
Щоби ти противенства зблизити, треба, зда-
єся намъ, покинути утерту дорогу, по которой
до нихъ дойшлися, а вступити на нову, ро-
зумну і справедливу... Нынішній оклики
„Niema Rusi“ — Русинамъ не попсують
крові; они ихъ хиба розсмѣшать. Русь жіє
и розвивається мимо столькихъ перепонъ пере-
бутихъ і ще обвіюванихъ...

По бесѣдахъ п. маршалка і п. намѣстни-
ка при открытии нового сойму, мы Русини по-
ставлени — і стоимо на той самой точцѣ,
на которой мы стояли въ сороковыхъ і шість-
десятыхъ рокахъ сего столѣття. Мы не упа-
дали а здвигалися, — певно що і теперъ не
треба намъ боятися упадку, а смѣло, дружно
і горячо робити свою тяжку роботу!

Польскій торжество въ Краковѣ і Русини.

„Alles ist schon da gewesen“, каже Бенъ
Акіба въ Урієї Акоста, та і мы за нимъ
теже same повторяємо. Чого у насъ въ Гали-
чинѣ вже не бувало? Була „blaga narodowa“ і
„blaga szlachecka“, були фестини і ювілії,
були „sejmu i sejmiki“, — та все то щевас мовь
та башка мыляна, пустымъ вѣтромъ надута.
Такъ проминули і послѣдній торжество въ
Краковѣ, що наробили столько шуму і крику.
Зѣхались паны, наговорилися до сыта на те-
матъ „народовий“, поблъскотѣли пестрими
контушами і на той бурянистомъ надута.
Такъ одушевившися видомъ нового сойму, що
съ натискомъ сконстатувавъ мінимій поступъ
въ „dodatniem uspołecznieniu kraju“, заявивъ,
що „правительство буде постійно і дуже
дбати, щоби той поступъ не переставъ“ і
откликався до помочи соймової більшості.

Полякамъ, якъ завсѣгди, такъ і теперъ ходи-

Предплати на „Дѣлъ“ для Америкі:

на пільний рокъ	12 гр.	на пільний рокъ	12 руб.
на піль року	6 гр.	на піль року	6 руб.
на чверть року	3 гр.	на чверть року	3 руб.
за додатокъ		за додатокъ	
на пільний рокъ	16 гр.	на пільний рокъ	1 руб.
на піль року	8 гр.	на піль року	8 руб.
на чверть року	4 гр.	на чверть року	4 руб.

Для Бібліотеки:

на пільний рокъ	5 гр.	на пільний рокъ	5 руб.
на піль року	2-50	на пільний рокъ	2-50
на чверть року	1-25	на чверть року	1-25

Для Запорізької, окрімъ Розії:

на пільний рокъ	15 гр.
на піль року	7-50 гр.
на чверть року	3-75 гр.

за додатокъ

на пільний рокъ

интелигенція рѣвножъ до конця богослужѣнія, правленого Преосв. Студеницкимъ, не опускала своего становища. Перетискаючися透过儿 товы, можно было на каждомъ кроцѣ чути восклики: „Ахъ, якожь то хороше, яке пыпне богослуженье! Се не священики, а князѣ стоять при престолѣ. А спѣвъ мовь ангеловъ въ небѣ!“

Думаю, що враженя, яке на зображеномъ народѣ зробило руске богослуженье, не можна легковажити. Се вражене позостане для него на довго и выкличе у него симпатію для тихъ, которыхъ доси онъ мало знатъ, и коли знатъ, то только въ ложной информаціи. Въ четверть дня 6 вересня бачивъ народъ мазурскій Русиновъ своими очима, бувъ на ихъ богослуженю, радувався нимъ, и теперь бодай ти, що були сему богослужению присутні, скажуть своимъ знакомымъ, що видѣли Русиновъ и що не ненавидѣти, а радше подивляти ихъ належалобы.

По съмъ богослуженю бувъ обѣдъ у Кар-
мелитовъ, на котрый явилися кромъ Преосв.
Ступницкого такожь брманській архієрей,
бувшій такожь на богослуженю, и епископъ
краковскій Дунавскій, котрый не мавъ часу
на наше богослуженье потрудитися... Тоасть
Преосв. Ступницкого бувъ, — поминувши одну
неотвѣтну може куртоазію, — внеслый, пов-
ный гдности и силы. Ось мысль сего тоасту,
котрого речея, съ ватискомъ голошений, под-
черкуемо:

„Колиєвъ, тысяча лѣтъ тому назадъ, сла-
влено Бога въ сѣмъ королѣвскомъ городѣ я-
зыкомъ и обрядомъ славянськимъ. Кирилъ бо
и Методій, тѣ святіи апостолы Славянства,
перейшли отъ всходу ажъ до Моравіи и Чехъ,
и веюды установили славянську літургію. По-
неже були Славянами, посужено ихъ о-
шизму, однакъ нѣкчемно... Смутній то бу-
ли часы, що потомъ настали, и не буду о нихъ
споминати. Остатный разъ служивъ въ Кра-
ковѣ славянську св. літургію Ісидоръ, митро-
политъ кіевскій, вертаючій въ флорентійскаго
собору. Отъ того часу въ славянскомъ
Краковѣ не було служеної св. літургії въ
славянскомъ обрядѣ... Ажъ доперва по
400 рокахъ запросили нась оо. Кармелиты,
щобы мы для отданя чести царицѣ польскаго
города Кракова, котра есть и царицею
Руси, пресвятой Дѣвѣ Маріи, явилися тутъ,
и въ особномъ дни, для нашего обряду при-
значеномъ, въ нашомъ славянскомъ обрядѣ
голосили славу Бога.“

„При съмъ — (тутъ слѣдує неотвѣтна
може куртоазія) уважаю отповѣднымъ подяку-
вати тутешнему архіерееви за любовь, съ я-
кою бнъ наеъ въ столичномъ своѣмъ мѣстѣ
стрѣтивъ, за тую щирѣсть, съ якою бнъ от-
носится до нашои св. церкви и до нашего об-
ряду (о. Черлюнчакевичъ: Nego!). Во не лишь

що призволивъ явитися намъ съ богослуже-
ніемъ въ свой діецезіи, але и удѣливъ намъ
на часъ торжества свои юрисдикції. (Не зо-
всѣмъ правдиво, бо богослуженье и юрисдик-
ція отнosiлися лишь до костела на Пѣскахъ.
а сей *exemptus ab jurisdictione episcopali*; се-
було отже сказане только зъ куртоаїи, и то—
sit venia verbo — неотвѣтнои.) Тую то любовь
мы узнаємо и хочемо бути о нїй пересвѣд-
ченї на славу святої католицкої церкви.”“

Звертаючися до провинціяла Кармелитовъ.

„Милоша Обреновича!“ отозвались все

Така отже коротка історія усунення династії Караджорджевичвъ зъ сербського престола, а осадження на нѣмъ Обреновичвъ. Устава яку завела св. андрѣевска скупщина 1859 р. якъ такожъ и устава въ року 1869 признали Обреновичамъ право наслѣдства. По замордованню князя Михайла 1868 р. засудивъ сербський судъ князя Александра Караджорджевича іп *absentia* на доживотну вязницю. Така сама судьба стрѣтила и Петра Караджорджевича теперѣшнього претендента, коли передъ колько-ма роками открыто заговоръ на житъ теперѣшнього короля Милана.

Тутъ кончится наше оповѣданье; дальнѣа
исторія роввивався въ нашихъ очахъ и кож-
дый можетъ за нею слѣдити. Т.

нарочно приѣхавшого въ Риму, сказавъ еп. Ступницкій по латиньски:

„Твоя Свѣтлость есь свѣдкомъ и будучи характеризующи факты.
Помягъшь его пробуванія на торжествѣ ко-

близъко св. Отця, скажи ему, что мы були и Подчасъ это вровняло на землю.
близъко св. Симеона, первого и финального напирало на него, чтобы оставить

Слово Ступницкій отповѣсти: „На торжество коро-
пционъ польского народа, котра есть и па-
tronкою и царицею Руси. И ото, вѣрани на націи образа Пресв. Дѣвы приїхавъ я яко
запрошенъ Тобѣ подданого ордену отслужити епископъ славянскаго обряду до славянскаго
богослуженъ въ нашомъ обрядѣ, подношу городу. На торжество Собескаго не треба епи-
вразъ съ братомъ моимъ во Христѣ, еписко- скопа, а яко Русинъ поѣду на се торжество
помъ Юліополитанскимъ Сильвестромъ, сю до Вѣдня помолитися спольно съ вѣранимъ
чашу на благо и поводженъ закона Кармели- духовенствомъ за благо той монархіи, котрои
тѣвъ!“

Еп. Дунавскій, користаючи зъ нагоды, доси захований.⁴
яку дала ему куртоазія еп. Ступницкого, ото-
звався такъ: Коли п. бурмистръ Кракова представлявъ
еп. Ступницкому и запытавъ его, чи чувству-

Мило менѣ навязати мою промову до ся въ Краковъ задоволеннымъ, мавъ епископъ

„Мило менъ наимои...“
словъ еп. Ступницкого, который есть пересвѣд-
ченый о любови и поважаню, яко маю для ру-
скаго обряду и руской церкви. Я же ру-
скимъ людомъ выхованый и вже тому (?) ша-
нуя и люблю сей обрядъ. Может на се, якъ я
обрядови сему прихильный, не треба доказывать;
однакъ не могу замовчати, що я навѣть на-
викаріятъ у св. Анны, хощь ся посада нале-
жить мому клирови, посадивъ священика об-
ряду греческого (Холмчака, надъ котрымъ
юрисдикцію собѣ присвоивъ — овва!). Такъ на-
каждомъ кроцѣ стараюся я оказать поважанье
и любовь для греческого обряду. Но и чимже
единомо? Елико языкомъ обряду, который

Дотычно торжества Собеского дознаис
мы, що головный комитетъ постановивъ с
особливою „уважностию“ привитати — Руси
нôвъ. „Przez umyślnie w tym celu postanowiony
krzykacz y będącymy ich witać od dworca kole
jowego aż do miejsca ich rozmieszczenia i prz
forsowanego na ostatniem posiedzeniu, że rga
bankiecie pierwszy toast będzie wznieziony w cze
Rusinów. Bieda tylko w tem, że mało, zdaje si
ich będzie.“ И справдѣ, мало ихъ тамъ бул
Не велика то впрочѣмъ слава бути на комед
и бути витанымъ „przez umyślnych krzykacz
и почути „preforsowany toast“.

чувствахъ. Однакъ выпадало отповѣсти, але и и получи прѣстолъ. Кали се пишемо, finita la comedia, — отповѣсти гдно и кречно; и по довшой нарадѣ межи спѣваками ураджено подйти передъ знати, чи акторы еи дуже затираютъ долонь апартаменты владычї и переспѣвати: „Щасть Правдоподобно нѣ. Помимо всякихъ забѣговъ намъ Боже, щасть намъ щасть, розвивати рускій цвѣтъ“, натискаючи и повторяючи съ емкавою зворотъ: „Щобы свѣту показати, що мы съмъ Русинами!“ А другою пѣснею, спѣваною даромъ жертвованого Ѣдла и помѣщеня, лскавыхъ слôвъ и обѣтницъ — Русины прглянули вже на столько, що погорджаютъ сею, якою хитро-мудро на торжествахъ Собекаго хотѣлося ихъ надѣлiti.

народову", була пѣсня "Миръ вамъ братя",
котрои другу строфку переспѣвано три разы,
змѣняючи еи такъ: "И рознесѣмъ пѣснь но-
вую генъ у Krakovъ, въ чужину!" Владыка
перемыскій, зауважавши сильну интонацію
сихъ подчеркненыхъ словъ, лишь усмѣхався

значу́що; еп. Дунаевский слухавъ еи такожъ, —
съ якимъ чувствомъ, не знати.
Вертаючи до о. Черлюнчакевича и его
„Nego“, дѣзналися мы по усильномъ розыту-
ваню ось що: Шизматикомъ сlyve о. Черлюн-
чакевичъ въ Krakovъ отъ давна. Тажъ розста-
рався бнъ о те, що на руской церквѣ сіяє
трираменныи крестъ, та що вышкуувавъ Ру-
синовъ въ Krakovѣ такъ ревно, що еп. Дуна-
евский мавъ на него до Риму написати: „Pila-
tat ritum graescum licitis et illicitis modis.“ Вся злость
рѣчицъ, поручав бнъ въ свои куренды
правити благодарственне богослуженье за ос-
боджене европейскаго християнства отъ
туги Туркобъ, а при томъ зазначити непр-
мѣнну преданность руского народа до пре-
ника побѣдоносного тогды начальника австр-
скаго цѣсаарскаго дому, цѣс. Францъ-Іосифъ
отспѣванье многолѣтствія для Его Величества
Цѣсаля, и цѣлого имна народного. Справедливо
достойно и лояльно, хочъ „народовымъ“ ар-
жерамъ торжества се може и не до смаку.
то могло быти иначе?

еп. Дунаевского на о. Черлюнчакевича мав по- чи могло бути інакше:

Соймъ краевый.

Въ суботу д. 3 (15) с. м. открыто пересію пятой періоды галицкого сойму. О 11
передъ полуднемъ були отиравленій богослужбъ въ польской катедрѣ и въ Успенськѣй церкви.
На літургіи въ церквѣ, котру отслуживъ Сильвестръ Сембратовичъ, були присутній ру-
послы. По богослужею зобралися всѣ послы
соймовой сали, котрои ложѣ и галеріи були въ-
нѣ занятї публичностию. По 12 год. намѣстникъ
звавъдомивъ палату, що цѣсарь именувавъ
шталкомъ дра Ник. Зыбликовича, а заступникъ
еп. Сильв. Сембратовича и представивши об-
палатѣ возвавъ еи, щобы приступила до вери-
каціи выбору дра Зыбликовича послемъ. Къ
палата узнала черезъ аклямацію сей выборъ
жнымъ, намѣстникъ принялъ отъ маршалка
реченье и запросивъ его занятии маршалко-
крѣсло. Маршалокъ покликавъ на провизоричнаго
секретаря въ наймолодшихъ вѣкомъ пословъ:
Володисл. Санегу, гр. Стан. Баденёго, Жарси-
и Тита Сѣнгалевича, а потомъ выголосивъ та-
промову:

Высокій Сойме !
Закимъ приступимо до почину нашей р
ты, наѣ вольно менѣ буде сердечно повитати І
Соймъ въ новомъ его складѣ. Сегорбчній вы
до Сойму доказуютъ о безъустанимъ и знач
поступцѣ краю на супольномъ поли. Неоз
сѣльскаго люду до высшихъ верствъ супол

сти, вызывань и поддержувань штурмом имже
цѣлый вѣкъ, якъ тяжка змора прилагалася що же
давно нашъ край; при сегорѣчныхъ выборахъ
щезли еи останки; неокота замѣнилася въ довѣ-
ріе, а нашъ сѣльскій людъ гориеся и подавалъ
охотно пойдь супольниу іерархію, яко природну
свою проводницю. Тое супольне здоровье завид-
чуюмо передовсѣмъ умности попереднѣихъ об-
мовъ. Въ всѣхъ урядженіяхъ и инотитуціяхъ, якъ
ухвалювано, числилися попередніи сойми съ тою
болестною раною; не розъятрувано еи, не сагано
по идеалы чи то въ законодавствѣ, чи въ крестьянской
политицѣ, але придержувано въ границахъ тыхъ
условій, котріи моглибы домашну сварни утихо-
мирити и булибы въ силѣ разбудити довѣріе лю-
ду до его природныхъ проводниківъ. Якъ видно,
и загаль обывательства краю переплавої тымъ
самымъ духомъ, бо зъ сѣльскихъ выборахъ
засѣдають нынѣ въ соймѣ мужъ, занимающіе
верхъ въ краю своимъ супольнымъ, церковнымъ
або урядовымъ становищемъ, въ такомъ числѣ,
якъ може нѣколи передъ тымъ. Хороша то спад-
щина для теперѣшнаго сойму цо его попередніхъ
кахъ. Маємо въ нѣй підставу до сповнення про-
граммы краю, котра що до остаточнай своя цѣлі
не есть анѣ не може бути довольна, але суть
намъ фактичнимъ положеньемъ краю, отже съ-
лою данныхъ обставинъ накинена; программою
тою есть вытвореніе сильного и свѣдомого себѣ
народного организму за помочею духовного и
матеріального розвою краю. (*Брава*). Задача то
высока и велика, але такожъ и трудна; спов-
нимо еи однакъ легко, коли за проводника возь-
мемо нашу исторію. Она намъ покаже на сво-
ихъ листахъ, якъ н. пр. на тыхъ, котрыхъ
роковини сеи недѣль обходимо, якъ наша су-
спольность здѣбна до свѣтлыхъ и великихъ
дѣлъ; додасть намъ отже отваги и довѣрія до на-
шихъ силъ, зъ другои стороны збереже насъ бѣ
народныхъ похибокъ, черезъ котріи мы упали.
Вѣрю сильно, що Выс. Соймъ стане на высотѣ
своїї задачѣ. Съ тою вѣрою открываю єго, якъ
такожъ и съ пересвѣдченіемъ, що наймилості-
вѣйше намъ пануючій Монархъ не откаже нашъ
своїї найласкавѣйшої опѣки. Най жіє!“ (Пам'ята
повторила сей окликъ три разы.)

Опосля промовивъ намѣстникъ и. Залесскій. Бесѣды его не подаемо тутъ въ цѣлости, бо она подобна въ многихъ уступахъ до бесѣды маршалка, а въ другихъ зновъ ея дошовніе. Що разпочавъ маршалокъ, то докончивъ намѣстникъ. Поступъ и довшомъ панегирику на гр. Потоцкого, каже намѣстникъ такъ: „Минувшій соймъ зоставивъ ему (т. е. теперѣшному соймови) цѣну спадщину въ осягненыхъ вже результатахъ, але переказавъ ему такожь и много задачь, до развязанія которыхъ треба поступати. Побочь переказанныхъ собѣ праць и цѣлей одѣдичуе однакъ сей Выс. Соймъ по попередныхъ репрезентацихъ краю такожь и найльшии переказы обывательской працѣ; а що они переховаются въ цѣлой своей жизненній новиотѣ и станутся спасеннымъ чиникомъ въ дальшихъ змаганяхъ, — поруку того дае сей высокій зборъ, обоймаючій такъ велике число мужѣвъ незвычайной мѣры, котрѣ або приходять служити краеви, або вже отъ самого почину конституційной еры ему служилы..“ Дальше каже намѣстникъ: „Нѣкто нынѣ не заперечить що есть поступъ, а кто его не видить, то хб не хоче его видѣти“. Найхарактеристичнѣшими суть однакожь слова, котрѣ сказавъ намѣстникъ говорячи о поступѣ въ рѣжныхъ направленияхъ Ось якъ биѣ каже: „Всюды можемо записати итѣшаючій результаты — а подъ однимъ не сомнѣнно найважнѣйшимъ взглядомъ въ праци, що такъ скажу, додатного усупольненія (изроѣсспіеніа) краю поступъ такожь видный. Щобы поступъ въ тѣмъ направленію не переставъ, буде постоянно и дуже дбати правительство, котре въ той мѣрѣ чслить па Вашу, Панове, подпору.“

На порядокъ дневный прійшла верификація
выборовъ. Пос. А нтоневичъ виѣсь, щобы сойти
для верификаціи выборовъ выбравъ окрему коми-
сію, бо внесено богато протестовъ, — евенту-
ально, щобы палата отложила верификацію до
слѣдуючихъ засѣдань, а до того часу послы мо-
глибы переглянути дотычній акты выборчі. — Ни-
се внесенье замѣтивъ заразъ мэршалокъ, що
посля регулямина нарадъ палата мусить на пер-
шомъ засѣданю зверифікувати выборы бодай по-
ловини пословъ, щобы уконституувалася; а на
порядку дневномъ первого засѣдана мають звер-
ифіковатись выборы только такихъ пословъ, про-
тивъ котрихъ выборови не внесено иѣлкого про-
тесту. — Палата не пристала на внесенье п. АН-
тоневича, и перевела заразъ верификацію 74-окт.
пословъ, мѣжъ тими проф. Ромаечука и Козл.
Охримовича. Всѣ тѣ послы зложили обѣтъ не
руки мэршалка.

Настало перше читанье предложеній вы-
дѣлу краевого. Проектъ уставы съ принципами
отношенияхъ слугъ и роботниковъ въ гospодарствѣ
сельскомъ отослано безъ дебаты до комісіи м-
министрaційной, котра мае складатися зъ 10 чл-
новъ. — На внесеніе и. Петрускoго ухвалено
справозданье зъ чинностей выдѣлу краевого ото-
слати до комісіи люстраційной, котра мае скла-
датися зъ 9 членовъ. — На внесеніе и. Петру-
скoго ухвалено проектъ новой уставы о комісіи
ренціи церковной отослати до комісіи коллежской
ційной зъ 9 членовъ. Внесеніе и. Рознера, чтобы
сей проектъ отослати до комісіи правящей, у-
пало. — Справозданье дотычно умѣщенія буровъ
для учениковъ семинаріи учительской во Львовѣ
отослано до комісіи бюджетовой зъ 16 членовъ.
а внесеніе о қвиквенiяхъ и емеритурѣ наживо-
ровъ и кондукторовъ при дорогахъ краевыхъ до-

компой администрацией. До тои же комиссии отошло также проекты будови пральни при краевом шпитале во Львове. Справоуданье о буджетѣ красовъ на р. 1884, о замкненію рахунковъ фонда кр. за р. 1881 и о принятии поруки за 40000 зл. державной пожички для потерпѣвшихъ отошло до комиссии бюджетової, а оправоуданье о побольшанію кредиту на мелорацийне бюро при выдаѣ кр. до комиссии господарства краевого зъ 15 членовъ. До комиссии правнической зъ 7 членовъ отошло оправоуданье выдѣлу о змѣнѣ принадлежности гдѣній мѣщанинѣстей до судовъ и старостъ. — Оттакъ отчитано отозву ц. к. намѣстництва о замкненіи рахунковъ и предлиминаремъ фондовъ индемізацийныхъ.

Наконецъ отчитано интерцеляцію п. Тад. Романовича и др. въ оправѣ закрытия паралельскъ въ школахъ народныхъ въ цѣломъ краю и о учуненіи достычныхъ учителей въ колькохъ дніяхъ по правословности розпорядженія кр. рады школьніи. «Зваживши, что черезъ се розпорядженіе значна часть дѣтей позбавлена можности побирати науку и зваживши, что многій учитель и учителька такъ несподѣвано позбавленіи средствъ до життя, ззытуютъ підніманій: чи се розпорядженіе вийшло зъ колегіальної ухвали ради школьніи, чи зъ єю бюро? Що споводувало сей крокъ? Якъ дастася оно погодити съ уставою школьнію? Чи и що учинено, щоби на разъ хочь трохи заряди шкільнимъ наслѣдствамъ сего розпорядженія?» — Маршалокъ заявивъ, что ѿ интерцеляцію не передасть намѣстникови. На томъ закончилося перве засѣданье сейму.

Друге засѣданье дня 5 (17) Вересня.

На початку отчитано списъ петицій; важній зъ нихъ: 38 виборцівъ зъ округа Туркай-Бориса просять, щоби протестъ противъ выбору Владислава Лозинського соймъ рѣшивъ въ користь виборцівъ. — Товариство педагогичне во Львовѣ о полученнѣ положенія суплентовъ въ школахъ середніхъ.

На внесеніе п. Черкавскаго ухвалено вибрати окрему комісію едукаційну зъ 12 членовъ.

Одеса маршалокъ удѣливши тримъ посланію часову отпустку, завѣдомивъ палату, що по часливихъ народинахъ архікняжній переславль зъ іменемъ своїмъ, сойму и выдѣлу краевого благожеланія и просить о принять депутатії въ назначеннѣ дні черезъ цѣсарській двръ. Цѣсарь подикувавъ черезъ намѣстника за благожеланіе и поручивъ завѣдомити маршалку, що не хоче наражати депутатії на подорожний трудъ до Вѣднія, а і не має часу теперъ задля вайсковихъ маневръ и іншихъ важнихъ дѣлъ принять депутатію. — Пас. Грохольскій підніметь нечувану деликатність монархіи и вибѣсъ, щоби маршалокъ телеграфично переславль цѣсаревичевскій парѣ благожеланіе сойму. Палата ухвалила се одноголосно.

Оттакъ зъ порядку дневного приступлено до виборцівъ секретарівъ, квесторівъ и ревідентівъ.

Секретарями вибрани на 96 голосуючихъ: Титъ Сінгальський (95 гол.), Владиславъ Сапега (96), Станиславъ Бадеї (95) и Янъ Стадницький (89).

Квесторами вибрани: Еміль Торосевичъ, Коритовскій, Кашевко и Голевскій.

Ревідентами вибрани: Ник. Волянський, Ко. Бухальський, Гольдманъ, Дръ Верницкій, Дръ Антоновичъ, о. Титъ Ковальський, сов. Бережницький, Завадський, Болесл. Розадовскій, Жарскій, Меруничъ и Блажовскій.

Одеса слѣдувала дальша верифікація виборцівъ 43 послодъ. Мѣжъ іншими верифіковано виборъ п. Петра Лѣнинського, о. Стефана Качали и сов. Бережницкого.

При верифікації вибору гр. Станіслава Стадницкого въ окрузѣ Мостишка-Судова Вишня забравъ голосъ дръ Антоновичъ и въ загальніхъ виводахъ вказавъ на противозаконній агітації самихъ автономичныхъ и правительстvenихъ властей въ вибранії надъужити жандармерії. Слабою стороною промовы дра Антоновича було, що не подавъ анѣ одного факту, а предѣль вибору въ Мостишкахъ загально звѣстій мній факти, якъ прим. арештованіе многихъ селянъ-виборцівъ за мінімі піанітво и пр. Зъ той слабкою сторони промовы дра Антоновича скоріше пас. Голевскій і візвавъ бесѣдника, щоби подавъ факти. Дръ Антоновичъ отповѣвъ гр. Голевскому, що «подаста ему факты въ чотири очі». Коли дръ Антоновичъ такъ нерѣшно отповѣвъ, то не дізнали, що референтъ п. Петровскій мѣгъ вже чутися безпечнимъ и просто запечети правдивостъ всіхъ его загально вибраній заїздівъ...»

При верифікації вибору дра Верницкого въ Жидичеві забравъ голосъ проф. Романчука въ побордній вычерпуючій промовѣ, краснорѣчію и поважно выголосившій, спротивившися верифікації жидичевскаго посла. Фактами надъужити и пресоси правительстvenихъ урядниківъ при правиборахъ и виборахъ, доказами на перекупахъ виборцівъ и тяжко обжаловуючими вибоцами зъ фактівъ — проф. Романчука сипавъ місію паскою въ очі польской більшості соймовъ, а наконецъ внесеніе, щоби поручити властямъ розслідити надъужити и незаконності при виборѣ дра Верницкого, а зъ верифікацією тымъ часомъ віддержатися. (Промову п. Романчука подамо познійше після стенографічнихъ записокъ.) Внесеніе п. Романчука поперло толькъ 10 послодъ, отже уолосували: 6 рускіхъ послодъ (3 вибранихъ и еп. Ступницкого не було до вибору), Фелакъ Вільницький, о. Титъ Коваль-

скій, надъинсп. железніць Вербацкій и дѣдичкотръ могла викликати визита зложена цѣсаремъ Тышковскій. Еп. Сильвестръ Сембраторовичъ ставъ по сторонѣ польской більшості и не голосувавъ съ рускими послами!!!

На верифікації виборовъ скончилось друге засѣданье. Сегодні отбувався засѣданье третье.

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Въ министерствѣ торговли) отбулася днія 15 л. с. м. межи застушниками тыхъ министерствъ, котримъ препоручено переведеніе промисловой новелѣ, конференція. Кромѣ министерства торговли интересованій въ переведенію нового закона промислового такожъ министръ справъ внутрішніхъ, справедливості и професії. Цѣлою конференція було виробленіе рѣжниць въ поглядахъ що до постановъ виконуючихъ. Министерство справедливості интересованіе новелю промислову о толькъ, що въ справахъ спорніхъ випадаючихъ зъ отношеніемъ межи промисловцями а ихъ помочниками заводить новеля мирови суды, а означеніе поступованія передъ тими судами и ихъ відношенія до судовъ звичайнихъ належать до міністра юстиції. Министерство просвѣти, підъ котрого зарадомъ знаходиться всі школи промислові, мало висказатися, підъ якими умовами можуть ті школи видавать що-то, заступаючій доказъ здѣбності. Межи поодинокими министерствами не заходили вирочімъ великихъ рѣжниць въ поглядахъ и для того всі приписы, потрбній въ цѣлці введенія въ житіе новелѣ промислову будуть видані ще передъ терміномъ, отъ котрого она має обовязувати, с. е. передъ 29 л. вересня.

(Спільні конференції министерствъ) въ цѣлі уложенія проектовъ для делегацій малогъ зачатися після інформації вѣденськихъ газетъ 22 л. вересня о. р. Спільній министръ скарбу гр. Калай, котрый якъ звѣстно, вибѣхавъ до Боснії, має вернутися до Вѣднія вже 21 л. вересня.

(Король сербскій Миланъ) іменованій черезъ цѣсара по поводу свого поїздія побуду въ Вѣдні, властителемъ 97 полку інфантії. Рѣвночасно мавъ кн. болгарскій Александеръ получить декретъ номінаційний на властителя въ полку драгонівъ, котрого властителемъ бувъ дотешеръ его отецъ кн. Александеръ зъ Гесії. Кромѣ звичайної куртоазії добачають въ сихъ номінаціяхъ актъ політичнаго значенія.

(Угорско-румунська гранична комісія) рѣшила після інформації „Pester Lloyd-a“ внести до угорского правительства представеніе, щоби на разъ залишили зъ причини непогоды всікі працѣ регуляційні. Рѣшеннія комісії привітали Мадары дуже неприхильно, бо вже имъ надобла провізорія. Кореспондентъ „R. L.“ складає цѣлу вину за тое на делегацію румунськихъ, що зуміли більшостю голосовъ, котру мали въ комісії, переворсувати ухвалу на броченіе роботи.

(Проектъ реформы угорской палати пановъ) заставъ вже, якъ довѣдаєся „Newzel“ предложеній цѣсареви за затвердженія. Предложеніе основано на комбінації двохъ принципівъ, с. е. номінації и правъ родовихъ, котрі зависять отъ певного оцінку маєткового (census). Проектъ буде внесений заразъ на початку сесії и пріде підъ обрады парламенту безпосередно по бюджету.

(Довершеніе будови нового вѣденського ратуша) отбулося майже рѣвночасно съ обходомъ овобожденія Вѣдні отъ Турківъ. Незвичайна участь публики и присутності цѣсара якъ въсіхъ архікняжевъ додавали святочному обходови ще большого значенія. Вже бѣгъ рана громадилася коло ратуша публика, а величезній флаги, повѣвавші зъ ратушевого будинку, звѣщали свято дня. О 12 годинѣ прибѣхавъ на площа ратушеву цѣсаря, котрого въ сали святочно пристроєній повитавъ бурмистръ бѣгновідно промовою. Отновѣдаючи на промову бурмистра згадавъ цѣсарь про нещастіе, якъ наївѣтило Вѣдні передъ 200 роками и про побѣду, отнесену надъ непріятелемъ, котрі ще більше підносить значеніе обходу. Цѣсарь пріймавъ поновленій увѣренія любви и преванности жителівъ Вѣдні до своего дому и заходоче вѣденськихъ обывателівъ, щоби мѣсто дальше вѣдно по дорозѣ розвигя на славу цѣлої Австрії. Після того приступивъ цѣсари на запрошеніе бурмистра до церемонії положенія послѣднього каменя и підписаннія проплати грамоту ударивъ три разы молоткомъ о камень, закрываючій будову, а за нимъ повторили се такожъ и архікнязѣ. Эті слова цѣсаря, вигощенихъ пріїтії, стараються опозиційній нѣмецько-ліберальній газети виести заключеніе, будьтобо цѣсарь ободряєтъ опозицію, щоби виїрвавалася на той дійствії, на якій теперъ знаходиться и хочуть въ словахъ сихъ видѣти заповѣдь змѣни политики. Коли однажо зажигтися се, що слова тії оказанії були до обывателівъ вѣденськихъ загаломъ, а не до теперѣшній правительству неприхильної ради місії, то легко зрозуміти, що слова цѣсара не мали того змислу, якій хочуть имъ нѣмецькі централісти присипати.

(Амбасадоръ французькій въ Вѣдні) гр. Фушѣ де Карель має вже застру або позавтра вручити цѣсареви грамоту увѣрительній отъ свого правительства. Вѣденська праса витає нового посла французького дуже симпатично и видить въ фактѣ його номінації поруку держання добрихъ отношеній дипломатичніхъ межи Амбасадоръ и французькимъ посломъ. Внесеніе п. Романчука поперло толькъ 10 послодъ, отже уолосували: 6 рускіхъ послодъ (3 вибранихъ и еп. Ступницкого не було до вибору), Фелакъ Вільницький, о. Титъ Коваль-

гр. Паріжа. Новый амбасадоръ есть зъ переконою щиримъ республиканцемъ и такимъ заявившій якъ урядникъ и сенаторъ республики. Хочь належить бѣнъ до аристократії французької, то его дотеперѣшнє поведеніе бгсуває підозрѣніе, будьтобо бѣнъ толькъ на виѣ манифестувавъ якъ республиканецъ, а въ душѣ кривъ прихильність для монархії. Якъ дипломатъ має бути Фушѣ де Карель дуже симпатичною личностю и належить до рятухъ тихъ людей, що не люблять вести покутну політику. Супротивъ Австрії виступає бѣнъ лояльно и цѣлою своею місію уважає держанье добрихъ межинародныхъ отношеній.

(Нѣмецький амбасадоръ въ Паріжі) кн. Гогенлоге має приїхати до Вѣдні, а зъ сего виївлять гдѣякі газети, що кн. Гогенлоге має собѣ поручену надзвичайну місію дипломатичну. Добре виївчайно въ такихъ справахъ поінформованій вѣденський „Fremdenblatt“ заручає, що приїздъ кн. Гогенлоге має характеръ зовсімъ приватный и що о місії его не може бути на разъ и мовы.

(Положеніе въ Хорватії) приирає съ коїмъ днемъ серозійшій видъ, а огонь революційного руху, на разъ придущений військовою силою въ Загребѣ, вибухає въ рѣжніхъ мѣсцяхъ на провінції въ обивнѣ вже наївть прилучене до Хорватії Пограниче. Поїдніа почта приносить що бѣнъ вѣсти о нападахъ и насилию на всѣ власти. Въ Краївичанѣ пріїшло межи войскомъ а інсургентами до битки, въ котрой полягло 23 людей, а много єсть раненихъ. Характеристикою руху въ Пограничі єсть, що Пограничане не хотять узнати надъ собою аїнъ власти угорской аїхъ хорватской и бажали въ своїхъ мѣсцяхъ військо аїхъ. Угорскии військо, якъ се було давнійше, Урядови виївски, що були причиною повстання въ Хорватії, грають и тутъ важну ролю; где ихъ лиши інсургенты подстапаутъ, перевертвають на другій бокъ, такъ що замѣсть хорватско-угорскихъ ознакъ виходити давнійшій цѣсарській орлы. Рѣвночасно шириться повстання и въ властивої Хорватії и стає що разъ інтензивнійше. Въ дистриктѣ межи Уною и Савою прибрали оно такожъ гробніи розмѣри, що військо, яке тамъ вислали, не мігъ такожъ виївчати. Въ салі виборобѣ роздано картки и выбрано въ той спосіб офиційнихъ кандидатовъ Занкова, Балабанова, Поменова, Стоянова, Сукарова и по-дбанихъ другихъ.

(Чорногора). Доперва теперъ довѣдуємося, що коли кнезъ чорногорський бувъ въ Константинополі, представлялося ему Дальматинць, правдоходно Бокезы, що, розуміємо, не мігъ вразило австрійське посолство въ Константинополі. Кнезъ чорногорський понявъ однакожъ важне політичне положеніе и виїголосивъ бесѣду, въ котрой доказувавъ, що бѣнъ пріїхавъ до Константинополі толькъ за вѣдомостю державъ, іменемъ австрійско-угорской монархії, що Чорногора завдає Австрії дуже много. Чорногора, сказавъ кнезъ, дуже поважає и шанує Дальматинцівъ, котрій скрізь пускали незвиборцівъ, якъ виборцівъ. Въ салі виборобѣ роздано картки и выбрано въ той спосіб офиційнихъ кандидатовъ Занкова, Балабанова, Поменова, Стоянова, Сукарова и по-дбанихъ другихъ.

(Новинки). — На дохдь фонду стипендійного імені пок. Володимира Барвінського уріджене буде дні 27 л. с. м. заходомъ тернопольскихъ Русиновъ въ рукою народнімъ театрѣ підъ зарядомъ Біберовича и Гриневецкого представленіе. Отграній будуть одноактова комедія „Онъ не заздробітній“ и 3-актова оперетка „Чорноморць“. Комітетъ виївчає всіхъ мѣсцевихъ и окрестніхъ Русиновъ, що не залишили при той случайності численнімъ збораньемъ въ театрѣ отдать честь памяті великого покойника и причинити до побольшання стипендійного фонду його імені. За комітетъ: Дръ Лучковський, Л. Шеховичъ, И. Левицкій, дръ Заріцкій.

— Лепутація товариства „Народна

